

AÇIK ERİŞİM POLİTİKA UYUMLULUĞU KONTROL LİSTESİ

Bu formu, Avrupa Komisyonunun Ufuk 2020 kapsamındaki [birden çok hak sahibinin olduğu genel hibe sözleşmesi örneği](#) (Sürüm 1, 11 Aralık 2013) gereklilikleri ile uyumlu olarak sunulan seçenekleri kontrol ederek doldurun.

Eğer cevabınız verilen seçeneklerden birine uymuyorsa, “Diğer” seçeneğini işaretleyin ve söz konusu özel şartı belirtin. “Diğer” seçeneğini seçmeniz gerekiyorsa bu, politikanızın o özel durum için Ufuk2020’yle uyumlu olmadığı anlamına gelir.

1. HAK SAHİPLERİ BİR KURUMSAL ARŞİVDE DEPOLAMA YAPMAKLA YÜKÜMLÜ MÜDÜR?

- Evet, tüm hak sahipleri depolama yapmakla ve açık erişim sağlamakla yükümlüdürler.
- Diğer, _____

2. NE DEPOLANACAK?

- Yayınlanmış sürümün makinece okunur elektronik bir kopyası: yayının, hakem değerlendirme sürecine ilişkin tüm değişiklikleri, düzeltme, stil ve biçimleme değişikliklerini içeren yayıncı son sürümü (genelde bir PDF dokümanı)
- Yayının hakem denetiminden geçip kabul edilmiş son kopyası: dergide yayımlanmak üzere kabul edilen hakemli makalenin hakem denetimine ilişkin tüm değişiklikleri içeren ancak henüz yayıncı tarafından biçimlendirilmemiş son kopyası (“post-print” sürüm olarak da bilinmektedir)
- Diğer, _____

3. NEREDE DEPOLANACAK?

- Bağılı olunan araştırma kurumunun kurumsal arşivi
- Konu bazlı / tematik arşiv
- Merkezi arşiv, örn. Zenodo
- Diğer, _____

4. NE ZAMAN DEPOLANACAK?

- Her hak sahibi mümkün olan en kısa zamanda ve yayın tarihinden geç olmamak üzere depolamalıdır.
- Diğer, _____

5. NE ZAMAN AÇIK ERİŞİM SAĞLANMALIDIR?

- Her hak sahibi depolanan yayına, eğer ücretsiz bir elektronik sürüm yayıncıdan elde edilebilirse, yayınlanır yayınlanmaz kurumsal arşiv aracılığıyla açık erişim sağlamalıdır.
- Her hak sahibi depolanan yayına yayın tarihinden itibaren altı ay içinde (sosyal ve beşeri bilimler için 12 ay içinde) kurumsal arşiv aracılığıyla açık erişim sağlamalıdır.
- Diğer, _____

6. POLİTİKANIN İZLENMESİ VE UYUMLULUĞU

- Eğer bir hak sahibi yükümlülüklerinden herhangi birini ihlal ederse, hibe azaltılabilir.
- Diğer, _____

7. DİKKATE ALINMASI GEREKEN DİĞER KONULAR

Telif hakkı: Yazarlar her durumda yayıncı telif haklarını ve hibeye uygun lisanslarını kendi ellerinde tutmak için teşvik edilmelidirler. Creative Commons bu bağlamda kullanışlı lisanslama çözümleri sunmaktadır (örn. CC-BY, bkz. [Creative Commons Lisansları](#))

Bibliyografik Üstveri: Hak sahipleri depolanan yayını tanımlayan bibliyografik üstverilere de açık erişim sağlamalıdır. Bibliyografik üstveri **standart bir formatta** olmalı ve aşağıdaki bilgileri sunmalıdır:

- terimler [örn. “Avrupa Birliği (AB)” ve “Ufuk 2020”][“Euratom” ve “Euratom araştırması ve eğitim programı 2014-2018”];
- eylemin adı, kısaltması ve hibe numarası;
- yayın tarihi ve eğer varsa ambargo süresi
- kalıcı bir tanımlayıcı.

Açık Erişim yayıncılığı: Eğer kurumunuz tam açık erişim dergilerde yayın yapmayı destekliyorsa, hak sahiplerinin ödemesi gereken makale işlem ücreti (APC) proje süresi boyunca geri ödenebilir. Halihazırda yayıncılar tarafından tanımlanıp uygulanan karma model, Açık Erişimin çalışır ve uygulanabilir bir yolu değildir. Açık Erişime geçişi sağlayacak bir model “çifte ücretlendirme”yi¹ önlemeli ve maliyete ilişkin şeffaflığı artırmalıdır. Lütfen açık erişim yayıncılık ödemeleri / destekleri verdiğiniz zaman uygulanabilen ve Nisan 2015’te Science Europe tarafından benimsenen yayıncıların sağlanması beklenen minimum hizmetlerle ilgili [Açık Erişim Yayıncı Hizmet İlkelerini dikkate alınız](#). Kurumunuz dergi / monografi yayıncılığını destekliyorsa, bu dergi ya da monografiler Açık Erişim olarak yayınlanmalıdır.

Araştırma Verileri: Bir araştırma verileri arşivinde depolayın ve [kamu kaynaklarıyla fonlanan araştırmalara ilişkin verileri](#) üçüncü şahısların ücretsiz olarak erişimine, madenlemesine, yararlanmasına, çoğaltmasına ve dağıtmasına imkan verecek şekilde önlemler alın. Avrupa Komisyonu’nun Ufuk 2020 Açık Araştırma Verileri pilot çalışmalarının detayları için [buraya](#) ve [buraya](#) tıklayınız.

Politika etkinliği: [PASTEUR4OA Açık Erişim politika etkinliği raporu](#) Açık Erişim politikalarının etkin olabilmesi için en az üç unsura yer vermesi gerektiğine ilişkin önemli kanıtlar sunmaktadır: **feragat edilmesi mümkün olmayan zorunlu depolama ve depolamayı araştırma değerlendirme ile ilişkilendirme**.

8. KAYNAKLAR

- Bilimsel bilginin korunması ve bilimsel bilgiye erişim için Avrupa Komisyonunun tüm AB Üyesi Ülkeleri kamu tarafından desteklenen araştırma sonuçlarını bilimi ve bilgi temelli ekonomiyi güçlendirmek için kamusal alana konulmasını teşvik ettiği Temmuz 2012 [Komisyon Önerileri](#);
- Ufuk 2020 kapsamında fonlanan araştırmacıların hakem denetiminden geçmiş yayınlarını açık erişim arşivlerinde depolamalarını ve bu yayınlara açık erişim sağlamalarını zorunlu tutan, aynı zamanda araştırmacıları yayınlardaki sonuçları geçerleyen araştırma verilerini de depolamaları için teşvik eden ve Aralık 2013’te kabul edilen [Ufuk 2020’de Bilimsel Yayınlarla ve Araştırma Verilerine Açık Erişim İlkeleri](#); Avrupa Komisyonu Avrupa ülkelerine Açık Erişim politikalarını aynı ilkeleri temel alarak geliştirmelerini önermektedir;
- Mayıs 2015’te güncellenen [Science Europe Araştırma Yayınlarına Açık Erişim İlkeleri](#);
- [PASTEUR4OA Açık Erişim politika etkinliği raporu](#);
- [BOAI 10 Önerileri - Budapeşte Açık Erişim Girişiminden itibaren 10 yıl: Varsayılanı “Açık” yapmak](#).

9. DAHA FAZLA BİLGİ İÇİN

- [PASTEUR4OA Savunuculuk Kaynakları](#)

¹ “Double dipping” (çifte ücretlendirme: Yayıncıların makaleleri yayımlanır yayımlanmaz herkesin erişimine açmak için hem yazarlardan (ya da yazarların çalıştıkları kurumlardan) makale işlem ücreti almaları hem de bu makalelerin aynı zamanda lisans anlaşmaları yoluyla satılması (çev. notu).